

(ร่าง)พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ.

สิทธิพงษ์ ตัญญาพงษ์ปรัชญ์

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำสำนักประธานศาลฎีกา

องค์ประกอบความผิดฐาน “ก้ำมมนุษย์”

- * การกระทำ (Act) ตาม ม.๖
- * วิธีการ (Means) ตาม ม.๖
- * วัตถุประสงค์ (Purpose) ตาม ม.๔

การกระทำ (Act) ม.๖

- เป็นธุระจัดหา ^๕ซื้อ ขาย จำหน่าย = recruitment
- พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด = transportation, transfer
- หน่วงเหนี่ยวกักขัง
- จัดให้อยู่อาศัย = harbouring
- รับไว้ซึ่งบุคคลใด = receipt of persons

วิธีการ (Means) น.๖

- ข่มขู่ = threat
- ใช้กำลังบังคับ = use of force or other forms of coercion
- ลักพาตัว = abduction
- นื้อฉล = fraud
- หลอกลวง = deception

วิธีการ (Means) ม.๖

- ใช้อำนาจโดยมิชอบ = abuse of power
- The abuse of a position of vulnerability
- โดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล = the giving of receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person

วัตถุประสงค์ (Purpose) ม.๔

- “แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ” = Exploitation
 - การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี = the prostitution of others
 - การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก
 - การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น = other forms of sexual exploitation

วัตถุประสงค์ (Purpose) ม.๔

- การนำคนมาขอตาน
- การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ = forced labour or services
- การบังคับตัดอวัยวะเพื่อการค้า = removal of organs
- การอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคล
- ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม

การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ Forced Labour or Services

- การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการ
 - โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น
 - โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ
 - โดยใช้กำลังประทุษร้าย
 - โดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้

ความผิดฐานก้ำมนุษย์

- กรณีเหยื่อเป็นผู้ใหญ่
 - การกระทำ
 - วิธีการ
 - วัตถุประสงค์
- กรณีเหยื่อเป็นเด็ก (เด็ก หมายความว่า บุคคลผู้มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี)
 - การกระทำ
 - วัตถุประสงค์

ความผิดฐานค้ามนุษย์

❖ ลักษณะของความผิดฐานค้ามนุษย์ตามพิธีสาร

Article 4. Scope of application

- มีลักษณะข้ามชาติ (transnational in nature)
- มีองค์กรอาชญากรรมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย (involve an organized criminal group)

ประเด็นแก้ไข พรบ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฯ

- แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามให้สอดคล้องกับพิธีสารฯอย่างครบถ้วน
- เพิ่มเติมการใช้แรงงานเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี ให้ทำงานอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ การเจริญเติบโต หรือ พัฒนาการของเด็ก เป็นความผิดฐานค้ามนุษย์
- เพิ่มโทษจำคุกขั้นสูงและโทษปรับให้สูงขึ้น (อัตรา จำคุก ๑ ปี ปรับ ๑๐๐,๐๐๐ บาท)

“การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ”

“การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี การผลิตหรือเผยแพร่วัตถุหรือสื่อลามก การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ การให้บุคคลอื่นทำงานให้เพราะบุคคลนั้นอยู่ในภาวะจำยอมหรือการใช้อำนาจครอบงำให้ทำงานหรือให้บริการ การเอาคนลงเป็นทาส การปฏิบัติต่อบุคคลอื่นในลักษณะคล้ายทาส การนำคนมาขอทาน การตัดอวัยวะเพื่อการค้า หรือการอื่นใดที่คล้ายคลึงกันอันเป็นการขูดรีดบุคคลไม่ว่าบุคคลนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม”

การบังคับใช้แรงงานหรือบริการ

“การข่มขืนใจให้ทำงานหรือให้บริการ โดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สิน ของบุคคลนั้นเองหรือของผู้อื่น โดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ โดยการยึดเอกสารสำคัญประจำตัวของบุคคลนั้นไว้ หรือ โดยการนำภาระหนี้ของบุคคลนั้นหรือของผู้อื่นมาเป็นสิ่งผูกมัด โดยมีขอบ” (debt-bondage)

เพิ่มเติม “วิธีการ” Means

“มาตรา ๖ (๑) เป็นระจัดหา ซื่อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยงที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใด โดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว น้อฉล หลอกหลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำด้วยเหตุที่บุคคลนั้นอยู่ในภาวะอ่อนค้อยและไม่อาจพึ่งตนเองได้ ขู่เข็ญว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายโดยไม่เป็นธรรม เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล ...”

เพิ่มฐานความผิดคุ้มครอง

กรณีใช้แรงงานเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี

“มาตรา ๖/๑ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วงเหนี่ยวกักขัง จัดให้อยู่อาศัย ใช้ จ้าง วาน จัดให้หรือรับไว้ซึ่งเด็กที่มีอายุไม่เกินสิบห้าปี ให้ทำงานหรือให้บริการ อันอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงแก่ร่างกายหรือจิตใจ การเจริญเติบโต หรือพัฒนาการของบุคคลนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานคุ้มครอง

→ วรรค ๒

เพิ่มฐานความผิดข้ามมนุษย์

กรณีใช้แรงงานเด็กอายุไม่เกิน ๑๕ ปี

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นกรณีที่ผู้
บุพการีให้ผู้สืบสันดานทำงานหรือให้บริการเพราะเหตุความ
ยากจนเหลือทนทาน หรือเมื่อพิจารณาถึงสภาพความผิดหรือ
เหตุอันควรปราณีอื่นแล้ว ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมาย
กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้”

บทกำหนดโทษ

- ความผิดฐานก้ำมุษย์ :

จำคุก ๔ - ๑๐(๑๒) ปี

และปรับ ๘๐,๐๐๐(๕๐๐,๐๐๐) - ๒๐๐,๐๐๐(๑,๒๐๐,๐๐๐) บาท

- ถ้าเหยื่อก้ำมุษย์อายุเกิน ๑๕ ปีแต่ไม่ถึง ๑๘ ปี :

จำคุก ๖ - ๑๒(๑๕) ปี

และปรับ ๑๒๐,๐๐๐(๖๐๐,๐๐๐) - ๒๔๐,๐๐๐(๑,๕๐๐,๐๐๐) บาท

- ถ้าเหยื่อก้ำมุษย์อายุไม่เกิน ๑๕ ปี :

จำคุก ๘ - ๑๕(๒๐) ปี

และปรับ ๑๖๐,๐๐๐(๘๐๐,๐๐๐) - ๓๐๐,๐๐๐(๒,๐๐๐,๐๐๐) บาท

บทกำหนดโทษ

- ถ้าเหยื่อได้รับอันตรายสาหัส หรือเป็นโรคร้ายแรงซึ่งจะเป็นอันตรายต่อชีวิต :
จำคุก ๘ – ๒๐ ปี และปรับ ๑๖๐,๐๐๐(๘๐๐,๐๐๐)– ๔๐๐,๐๐๐(๒,๐๐๐,๐๐๐)บาท
หรือจำคุกตลอดชีวิต
- ถ้าเหยื่อถึงแก่ความตาย : จำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต
- นิติบุคคล : ปรับ ๒๐๐,๐๐๐(๑,๐๐๐,๐๐๐) – ๑,๐๐๐,๐๐๐(๕,๐๐๐,๐๐๐) บาท
- กรรมการนิติบุคคล :
จำคุก ๖ – ๑๒ ปี และปรับ ๑๒๐,๐๐๐(๖๐๐,๐๐๐) – ๒๔๐,๐๐๐(๑,๒๐๐,๐๐๐) บาท